

Speech Rob (HaagseMug.nl) tijdens March against Monsanto Den Haag 24 mei 2014

Wat is Monsanto? Dit verhaal begint met een beschrijving waar Monsanto voor staat, maar aan het eind gaat het over hoe het ANDERS kan en moet...

Monsanto is een grote Amerikaanse multinational die begin 20e eeuw startte als zuiver chemisch bedrijf. Het produceerde onder meer DDT, PCB's, ontbladeringsmiddelen, polystyreen en synthetische vezels. Later legde het bedrijf zich toe op de zadenmarkt en kocht het overal ter wereld zadenveredelingsbedrijven op (ook voor biologische zaden). In Nederland ging het om Seminis in Enkhuizen en Ruiters Seeds in Bergschenhoek.

In de laboratoria van Monsanto worden zaden bewerkt en omgevormd tot gentech-zaden. Daarbij wordt een deel van de plantgenen vervangen door andere genen om de eigenschappen van de plant te veranderen. Bijvoorbeeld: resistentie tegen bepaalde giften, afweer tegen insecten of een andere smaak of kleur van de oogst. Onderdelen van zaden en zelfs laboratoriumprocessen worden gepatenteerd. Met de eigendomsrechten wil Monsanto de concurrentie van zich afhouden.

Het bedrijf verdient heel veel geld met de verkoop van gentechzaden en de bijbehorende onkruidverdelgers (RoundUp). De RoundUp verdelgt het onkruid, maar niet de productieplant. Zo kunnen boeren in theorie zonder extra ingehuurd arbeidskracht een hogere opbrengst verkrijgen....

Er heel wat mis met de producten van deze multinational. Zo doden de onkruidverdelgers niet alleen het zogenaamde onkruid, maar ook veel bodemorganismen en andere nuttige planten. Dieren die deze planten en beestjes daarna opeten, raken langzaam ook vergiftigd. Ze vervuilen ook grondwater en drinkwater, omdat het hoofdbestanddeel glyfosaat niet geheel afbreekbaar is (AMPA!). Het spul wordt overigens ook gebruikt in de tuintjes van particulieren, op sportvelden en in perkjes van menige gemeente in Nederland. Gelukkig zijn er al op veel plaatsen acties om alternatieven te promoten. Daar kun je aan mee doen via bijvoorbeeld Greenpeace en Milieudefensie.

Ook de monoculturen van de gentechgewassen schaden de biodiversiteit en bodemvruchtbaarheid. En wereldwijd zijn vele boeren in de schulden geraakt omdat de producten van Monsanto duurder werden toen ze ervan afhankelijk waren geworden.

Verder zijn er berichten over ernstige gezondheidsschade bij boeren en omwonenden door het spuiten met RoundUp. Er blijkt steeds meer en zwaarder gif nodig te zijn om de toenemende resistentie van het "onkruid" het hoofd te blijven bieden... Tenslotte krijgen wij het gif dat zich in de gentechplanten ophoopt direct of indirect binnen, denk maar aan het veevoer dat uit Zuid-Amerika komt.

Hoe kunnen we tegengaan dat die zoi op ons bord terecht komt? Dat is niet gemakkelijk. Want we hebben te maken met pers, wetenschap en politiek die geloven in de "noodzaak" van industriële landbouwmethoden en de onmisbare rol van multinationals in de voedselsector. En ze slikken de PR en leugens van bedrijven als Monsanto voor zoete koek of nemen die voor lief.

De afgelopen jaren stopten Monsanto en consorten veel geld in een PR-offensief dat ons moet doen geloven dat gentech geheel en al veilig is. Gelukkig protesteerden eind 2013 tientallen andere wetenschappers fel tegen die stelling. Zij verklaarden dat er helemaal geen sprake is van een consensus onder wetenschappers en dat de onderzoeksuitkomsten van nu geen uitsluiting geven over veiligheid. Ze bepleiten juist dat meer onafhankelijk onderzoek naar risico's en veiligheid wordt gedaan, en dat er een open, transparant en eerlijk debat wordt gehouden waar de hele maatschappij bij betrokken is.

De kritische wetenschappers roepen op om het zogenaamde voorzorgsprincipe na te leven dat internationaal is overeengekomen in het Cartagena Protocol voor Bioveiligheid en de Codex Alimentarius van de Verenigde Naties. Kort gezegd komt dat hier op neer: éérst vaststellen of bepaald beleid risico's oplevert voor milieu en gezondheid en pas invoeren als dat niet het geval is of als er maatregelen worden genomen om die risico's te voorkomen.

Op dit moment staat dat voorzorgsprincipe zwaar onder druk binnen de EU. Gentechvoorstanders zoals de invloedrijke lobbyist, professor Pelkmans, bepleiten aanpassing ervan zódanig dat niet langer het winststreven van multinationals als Monsanto in de weg staat. Hij wil dat de EU de deur wagenwijd open zet voor de gentech-rotsooi. En dit speelt nu een belangrijke rol in de politiek want achter gesloten deuren wordt onderhandeld over een nieuw handels- en investeringsverdrag, het TTIP!

Op dit moment wordt echter overal in de EU actie gevoerd om politici te vertellen dat zo'n verdrag ongewenst is. Dinsdag aanstaande kun je van je laten horen: dan wordt van 19:30 tot 21:30 uur in Nieuwspoor (Lange Poten 10) gedebatteerd over deze onderhandelingen, waarbij wordt gepraat over de belangen van ons, Europese burgers. Dus: wie zin heeft, kan zijn stem dan binnen of misschien juist buiten laten horen ...

Weer terug naar Monsanto. De inzet van dit concern is om wereldwijd een dominante positie in de commerciële zadenmarkt te veroveren en daarmee zijn ze al een heel stuk op weg. Het is inmiddels het grootste zaadbedrijf ter wereld. Vandana Shiva zei ooit: Wie de zaadsector beheerst, beheerst de hele voedselsector. Die bepaalt dan de prijs, de voorwaarden en ook wat wij nu en in de toekomst op ons bord krijgen.

* Ondertussen beweert Monsanto dat het bedrijf streeft naar een duurzame landbouw die in de behoeften kan voorzien van de groeiende wereldbevolking. Het beweert ook dat de wereldbevolking alleen kan worden gevoed op basis van zijn GMO-gewassen plus de bijbehorende onkruidverdelgers....

Regelrechte onzin natuurlijk. De multinational wil gewoon marktaandeel veroveren en de grootste zaadleverancier ter wereld blijven. Monsanto's duurzaamheid gaat over duurzaam winst maken... niet over het bestrijden van honger en ondervoeding. Dat laatste is trouwens onmogelijk met de gentechrevolutie die Monsanto voorstaat, want daarmee houdt het concern het industriële landbouwmodel in stand en houdt het boeren financieel afhankelijk van zijn producten.

* Laat ik het positief benaderen: ook wij – en velen met ons - willen dat iedereen op aarde elke dag voldoende te eten heeft! Maar dat moet dan wel gezond voedsel zijn dat zoveel mogelijk lokaal en op sociaal en ecologisch verantwoorde wijze geproduceerd worden door kleine boeren en telers.

Een geschikte voedselproductie houdt ook rekening met de drinkwaterbehoeften en lage inkomens van de lokale bevolking en houdt grond- en oppervlaktewater schoon. Een voedselproductie die de grond niet uitput, die kleine boeren niet marginaliseert en die middelgrote boeren niet afhankelijk maakt van wurcontracten en niet in schulden achterlaat. Dat is wat wij willen.

Wij denken daarbij aan iets dat agro-ecologie wordt genoemd en dat uitgaat van ecologisch en sociaal verantwoorde voedselproductie èn van voedselsoevereiniteit, waarbij we samen zeggenschap hebben over hoe gezond en cultureel passend voedsel wordt geproduceerd en verdeeld.

Dat velen op aarde geen of te weinig of ongeschikt eten krijgen, komt vooral een slechte verdeling,

door schrijnende armoede en uitsluiting. Er is echt genoeg voedsel, ook al willen Monsanto en sommige politici en wetenschappers ons anders doen geloven. Er is genoeg, maar het is zeer ongelijk verdeeld. Dat heeft ondermeer te maken met de macht van handelsblokken als de EU en met het hardnekkige geloof in de groei-economie en de zogenaamde vooruitgang.

We willen dat het ANDERS gaat. We willen weten wat er gebeurt in de laboratoria van Monsanto en op zijn proefvelden! We willen weten wat voor deals de onderneming maakt met beleidsmakers in de VS en de EU. Wat wordt er besproken met de Eurocommissarissen en hun ambtenaren. En we willen een verbod op "draaideuren" waarbij hoge Monsanto-werknemers zonder afkoelingsperiode gaan werken voor regeringen en voedselautoriteiten, en andersom!

Er moet meer onafhankelijk onderzoek komen naar de risico's en gevolgen van gentech, nu en op de lange termijn. Er moeten ook betrouwbare en duidelijke herkomstetiketten komen voor het voedsel dat we kopen zodat we weten hoe en door wie het is gemaakt en wat er in zit, en zodat we een weloverwogen keuze kunnen maken. We willen veevoer dat lokaal en kleinschalig wordt verbouwd en dat niet van ver komt en besmet is met gentech.

We willen ook eindelijk af van de patenten op levende organismen zoals zaden, genen of zelfs bepaalde laboratoriumprocessen die diep ingrijpen in levende materie. Dátgene dat van ons allemaal is, mag niemand zich toe-eigenen en uitbaten. Lucht kun je ook niet bezitten, waarom zou je dan een patent op leven kunnen krijgen?

Het is goed dat de Marsen tegen Monsanto ook in Nederland plaatsvinden. Want er zijn hier nog heel veel mensen die nog nooit hebben gehoord van Monsanto en niet weten hoe het voedselsysteem werkt. Dat kunnen we veranderen door er over te praten en door samen acties te voeren gericht op andere wet- en regelgeving. We kunnen ook zelf met zadenproductie bezig gaan: telen, vermeerderen en onderling ruilen, en deelnemen aan voedselcoöperaties en direct in te kopen bij omliggende boerenbedrijven en tuinderijen. En nog veel meer....

Meer info op:

ASEED.NET   GENTECH.NL   GMWATCH.ORG   VOEDSELANDERS.NL Netwerk

---